

«عناوین اولویت‌های پژوهشی ستاد مبارزه با مواد مخدر سال ۱۳۹۴»

محققان، پژوهشگران و اساتید محترم:

در راستای بند دهم سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در مورخ ۸۵/۷/۱۰ مبنی بر «توسعه مطالعات و پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در امر مبارزه با مواد مخدر و روانگردان و پیشگیری و درمان معتادان با تکیه بر دانش روز دنیا و استفاده از ظرفیت علمی و تخصصی کشور» بدینوسیله عناوین اولویت‌های پژوهشی حوزه‌های مختلف ستاد مبارزه با مواد مخدر اعلام می‌شود. انتظار می‌رود کلیه مراکز علمی و دانشگاهی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های معنوی و مادی از اولویت‌های پژوهشی زیر به عنوان همکاری پژوهشی مشترک اقدام تا شاهد سهیم شدن مراکز دانشگاهی کشور در پیشبرد اهداف امر مقدس مبارزه با مواد مخدر و مهار این پدیده خانمان برانداز باشیم. فرصت را مغتنم شمرده و آمادگی دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر را برای هرگونه همکاری و تعامل اعلام می‌دارد. (آدرس: خیابان ظفر - خیابان نفت شمالی - نبش کوچه دوازدهم - طبقه هفتم - دفتر تحقیقات و آموزش ستاد مبارزه با مواد مخدر تلفن ۲۲۹۰۱۲۳۲ و نمابر ۲۲۹۰۱۲۳۱)

بخش اول: عناوین اولویت‌های پژوهشی کاهش تقاضا و توسعه مشارکت‌های مردمی

۱. بررسی نقش و تاثیر مشارکت اجتماعی در بهبود رفتار روانی اجتماعی و بازتوانی بیماران اعتیاد
۲. بررسی علل و تاثیر بی تفاوتی اجتماعی و راهکارهای مداخلات مشارکت محور در پیشگیری از آن
۳. بررسی روش‌ها و رابطه میان افزایش میزان اعتماد اجتماعی با صیانت اجتماعی معتادان بهبود یافته
۴. بررسی روش‌های جلب مشارکت اجتماعی در بهبود فرایند اجتماعی و فراگیر کردن مبارزه با مواد مخدر و روان گردان‌ها
۵. آسیب شناسی و شناخت نقش سازمان های مردم نهاد در فرایند صیانت و حمایت اجتماعی از معتادان بهبود یافته
۶. بررسی اثر بخشی اقدامات سازمان های مردم نهاد در عرصه صیانت اجتماعی از خانواده معتادان بهبود یافته در مقایسه با اقدامات دولتی
۷. بررسی تاثیر شغل (در آمد معین) و مهارت‌های شغلی در ماندگاری درمان بهبودیافتگان از اعتیاد.
۸. بررسی تاثیر سن در جذب فعالیت‌های اشتغال زایی در بیماران بهبود یافته از اعتیاد.
۹. نقش مداخله اشتغال حین درمان در بهبود رفتار زیستی و اجتماعی در بیماران بهبود یافته از اعتیاد
۱۰. بررسی رابطه بین کارآفرینی و اشتغال معتادان بهبود یافته در کاهش آسیب‌های اجتماعی و زیست محیطی
۱۱. بررسی رابطه بین آموزش‌های زیست محیطی و توسعه کار آفرینی و اشتغال سبز در رفتار اجتماعی معتادان بهبود یافته
۱۲. شناسایی و تعیین تاثیر شاخص های اصلی در صیانت اجتماعی از معتادان بهبود یافته و خانواده های آسیب دیده از اعتیاد
۱۳. بررسی وضعیت و شناسایی راهکارهای ساماندهی و بهبود اشتغال جامعه هدف در معتادان بهبود یافته و خانواده‌های آسیب دیده از اعتیاد در برنامه ششم توسعه
۱۴. الزامات و چالش‌های کلیدی در فرایند توسعه مهارت‌ها، پیشرفت و امنیت شغلی معتادان بهبود یافته

۱۵. نگرش سیستمی و تعیین سازوکارهای اجرایی در فرایند برنامه ریزی و سازماندهی اشتغال معتادان بهبود یافته
۱۶. بررسی امکانات مدیریت پیشگیری (نیروی انسانی، نرم افزارهای فرهنگی و ...) در سطح کشور.
۱۷. پایش و ارزیابی برنامه‌های پیشگیری به صورت دوره‌ای.
۱۸. طراحی برنامه‌های پیشگیرانه برای کودکان معتاد.
۱۹. بررسی وضعیت مصرف مواد و عوارض روانی اجتماعی در فرزندان معتادان.
۲۰. فراتحلیل پژوهش‌های پیشگیری از اعتیاد در حوزه‌های مطالعات سبب‌شناسی، مطالعات اثربخشی مداخلات، نیازسنجی، امکان‌سنجی و آینده‌پژوهی.
۲۱. ارزشیابی خط ملی اعتیاد.
۲۲. بررسی میزان بهره‌وری برنامه‌های پیشگیری از اعتیاد در مهدهای کودک.
۲۳. بررسی میزان اثر بخشی انواع مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در ایران (شامل بررسی اثرگذاری، هزینه- فایده و هزینه اثربخشی)
۲۴. بررسی میزان دسترسی و برخورداری بیماران (با متغیرهای مختلف اقتصادی، سنی، جنسیتی و ...) به مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در ایران و راه‌های ارتقاء آن
۲۵. بررسی مداخلات کاهش آسیب در معتادان به مواد محرک
۲۶. بررسی ادغام خدمات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در نظام مراقبت بهداشتی
۲۷. بررسی کیفیت و تفاوت ارایه خدمات کاهش آسیب در مجموعه‌های مختلف (شلتر، مراکز گذری و ...)
۲۸. بررسی تاثیر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در کاهش بار بیماری اعتیاد
۲۹. بررسی تاثیر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در ارتقاء سطح سلامت عمومی
۳۰. تدوین مداخلات کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی برای خانواده معتادان
۳۱. تدوین مداخلات کاهش آسیب در جامعه
۳۲. بررسی میزان آگاهی گروه‌های مرتبط با معتادان از مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی (شامل معتادان، خانواده، کارکنان درمانی، کارکنان دستگاه قضایی و نیروی انتظامی و ...)
۳۳. مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی برای گروه‌های خاص: بی‌خانمان‌ها، زنان خیابانی، نوجوانان، زندانیان
۳۴. بررسی تاثیر قیمت و خلوص مواد بر تقاضای مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی
۳۵. اثیر انواع مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی بر جرایم مرتبط و غیر مرتبط با مواد
۳۶. میزان شیوع بیماریهای همراه روانی و جسمی در متقاضیان مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی
۳۷. بررسی تاثیر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در کاهش بیماری‌های همراه جسمی و روانی
۳۸. بررسی عوامل ماندگاری و خروج درمان معتادان از مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی
تعیین میزان اثربخشی آزمایش‌های اعتیاد (قبل از ازدواج، بدو خدمت، متقاضیان جواز کسب، رانندگان، تست‌های غیر مترقبه و ...)
۳۹. بررسی عوامل بیولوژیک موثر بر ماندگاری در درمان
۴۰. بررسی عوامل اجتماعی موثر بر ماندگاری در درمان
۴۱. تعیین قیمت تمام شده مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی در کشور

۴۲. بررسی نقش عوامل و ساختارهای اجتماعی در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی
۴۳. بررسی چگونگی مشارکت عمومی با مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی و راه‌های ارتقاء آن
۴۴. بررسی الگوهای مختلف کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی و آرایه الگوهای بومی
۴۵. بررسی رویکردهای جامعه محور در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد
۴۶. بررسی تاثیر حمایت‌های بیمه ای بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد
۴۷. بررسی نقش کاردرمانی بر درمان و بازتوانی اعتیاد و آرایه الگوهای مناسب ایرانی
۴۸. بررسی تاثیر انگ زدایی بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد با آرایه الگوهای مناسب بومی
۴۹. بررسی تاثیر شبکه اجتماعی بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران و آرایه شیوه‌های افزایش اثربخشی آن
۵۰. بررسی تاثیر خانواده بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران و آرایه شیوه‌های افزایش اثربخشی آن
۵۱. بررسی تاثیر قوانین بر بررسی تاثیر شبکه اجتماعی بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۵۲. نقش زندان در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران و چگونگی ارتقاء آن
۵۳. بررسی تاثیر نهادهای غیر دولتی بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران و آرایه شیوه‌های افزایش اثربخشی آن
۵۴. بررسی نظام آماری و ثبت اطلاعات در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۵۵. بررسی وضعیت آموزش‌های مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۵۶. بررسی تغییرات الگوی سوء مصرف مواد و اثر آن بر مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۵۷. بررسی ملاحظات حقوقی در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۵۸. بررسی ملاحظات قضایی در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۵۹. بررسی جایگاه گروه‌های همتا در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۶۰. بررسی مدل‌های مختلف درمان و کاهش آسیب (اعتیاد، اقامتی، درمانگاهی، مطبی، بستری و ...)
۶۱. بررسی چالش‌های آزمایشگاهی مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۶۲. بررسی تاثیر متقابل اقدامات مقابله با عرضه و درمان (و کاهش آسیب) اعتیاد
۶۳. بررسی سهم درمان و کاهش آسیب اعتیاد در پیشگیری از سوء مصرف مواد
۶۴. بررسی ملاحظات اخلاقی در مداخلات درمان، کاهش آسیب و حمایت‌های اجتماعی سوء مصرف مواد در ایران
۶۵. بررسی تاثیر درمان اجباری بر درمان با رویکردهای اجباری
۶۶. بررسی چالش‌های درمان اجباری

بخش دوم: عناوین و اولیتهای بخش مقابله با عرضه

الف) عناوین اولویت یک

۶۷. تحقیق و پژوهش در خصوص میزان اثر بخشی اجرایی طرح های پاکسازی و برخورد با خرده فروشان مواد مخدر در کشور
۶۸. تحقیق و پژوهش در مورد کنترل کشت و تولید مواد مخدر در افغانستان
۶۹. مطالعه و پژوهش در خصوص راه های مقابله مؤثر با پدیده قاچاق و ترانزیت مواد مخدر تولید افغانستان از مسیر ایران
۷۰. بررسی میزان کارآمدی عملکرد حوزه مقابله با مواد مخدر و روانگردانها با تأکید بر شاخص های: روند توزیع، حمل و انتقال، اقدامات مرزی، اشراف اطلاعاتی بر شبکه ها، آمایش سرزمینی، گسترش دسترسی به پیش سازها و فعالیت کارگاه های تولید متامفتامین
۷۱. بررسی ارزیابی روند تولید مواد صناعی و راهکارهای مقابله با تولید آنها
۷۲. ساخت ردیاب های پرتابل کشف مواد مخدر و روانگردانها
۷۳. ساخت تجهیزات فنی جهت کنترل و شناسایی مواد مخدر و روانگردانها بهینه در مبادی ورودی و خروجی
۷۴. بررسی اثر بخشی مقابله پیشگیرانه با رویکرد ایستگاه های بازرسی در کنترل مواد مخدر و روانگردانها

ب) عناوین اولویت دوم

۷۵. بررسی عوامل گرایش به قاچاق مواد مخدر در نواحی مرزی استان های سیستان و بلوچستان ، خراسان رضوی ، خراسان جنوبی و ارائه راهکارهای اثر بخش جهت اصلاح گرایشات مذکور
۷۶. آسیب شناسی روش ها و تدابیر و اقدامات عملیاتی و اطلاعاتی یگان های مقابله ای در ضربه زدن به باندهای قاچاق مواد مخدر و روانگردانها
۷۷. تعیین پروفایل تولید مواد مخدر با تأکید بر هروئین در جهت کشف معابر و مسیرهای انتقال آن
۷۸. پایش و نظارت بر ورود مواد روانگردان و مخدرهای جدید به داخل کشور و تعیین ترکیبات و آثار مصرف آنها

دفتر تحقیقات و آموزش – گروه پژوهش